

Rola organizacji pozarządowych - działania organizacji pacjenckich

kuba.wygnanski@gmail.com

Warszawa, kwiecień 2016

„Nie wątpiłam nigdy, że mała grupa troskliwych ludzi mogłaby zmienić świat. Tak naprawdę to jedyna rzecz, która go kiedykolwiek zmieniła.”

„Jedną z najstarszych ludzkich potrzeb jest mieć kogoś, kto zastanawia się, gdzie jesteśmy, kiedy nie wracamy wieczorem do domu.”

Margaret Mead
(1901-1978)

Znaczenie organizacji pozarządowych w nowoczesnym modelu rządzenia

Rekolekcje - gdzie jest miejsce 3 sektora?

	Dostarczane przez podmioty publiczne	Dostarczane przez podmioty prywatne
Dobra publiczne	Państwo	3 Sektor
Dobra prywatne	?	Rynek

Zasady ustrojowe współpracy

- Pomocniczość
- Suwerenność stron
- Efektywność
- Uczciwa konkurencja
- Jawność

Ustrojowe funkcje organizacji pozarządowych – rachunek sumienia

- **Rola awangardy:** organizacje non-profit wprowadzają innowacyjne rozwiązania, eksperymentując w zakresie pionierskiego podejścia do problemu, procedur i programów i w dostarczaniu usług. W dziedzinach, w których działają, pełnią rolę agentów zmiany. Gdy innowacje przynoszą sukces, gdy organizacje przetestują je i rozwiną, pozostali – zwłaszcza państwowi usługodawcy o szerokim zasięgu działania – mogą je wprowadzić w życie.
- **Rola strażników wartości:** Organizacje non-profit stają się podstawowym mechanizmem promowania i strzeżenia poszczególnych wartości, pozwalającym grupom społecznym na wyrażanie i upowszechnianie religijnych, ideologicznych, politycznych, kulturowych społecznych i innych poglądów, preferencji oraz interesów.
- **Rola rzeczników:** W procesie politycznym determinującym projektowanie i kształt polityki społecznej, potrzeby grup słabiej reprezentowanych lub dyskryminowanych nie zawsze są brane pod uwagę. Organizacje non-profit wypełniają tę lukę, dając głos mniejszościom i nagłaśniając interesy przez nie reprezentowane. Organizacje non-profit pełnią również rolę strażniczą (*watchdog*) wobec rządu.
- **Rola usługodawców:** Programy rządowe są zazwyczaj duże i jednorodne, co jest powodem podjęcia przez organizacje non-profit ważnej funkcji w procesie dostarczania publicznych dóbr i usług. Usługodawcy non-profit stają się podstawowym dostawcą usług w niszach, w których ani państwo, ani biznes nie chcą bądź nie są w stanie działać. Mogą dostarczać usługi, dopełniające te, świadczone przez inne sektory, ale różne od nich jakościowo. Mogą świadczyć usługi uzupełniające w sferach, w których system zapewniany przez państwo lub biznes jest niewystarczający w skali lub trudno dostępny.

- <https://www.patientslikeme.com/>

	Wolontaryzm	Profesjonalizm	Aktywizm	Komercjalizacja / menadżeryzm
Rola	Ochrona wartości, empatia, samodoskonalenie	Rozwiązywanie problemów, terapia etc.	Zmiana struktur władzy, aktywność polityczna	Zastosowanie instrumentów rynkowych,
Strategia	Świadectwo, samopomoc, bezpośrednia pomoc materialna	Medyczny model dostarczania usług, dostęp do usług jako uprawnienie	Organizowanie i mobilizowanie obywateli, współpraca z mediami, rzecznictwo	Szukanie niszy rynkowej i przewagi rynkowej, troska o wystarczalność ekonomiczną, mierzenie rezultatów
Styl	Normatywny, paternalistyczny, partykularystyczny	Technokratyczny, terapeutyczny, uniwersalistyczny, neutralny (sekularystyczny)	Partycypacyjny, krytyczny, konfrontacyjny	Przedsiębiorczy, zorientowany na rezultaty, poszukujący skuteczności
Główne grupy odniesienia	Członkowie, wolontariusze, donatorzy	Personel, specjaliści, klienci	Obywatele, społeczność lokalna, liderzy	Klienci, przedsiębiorcy, inwestorzy
Struktura organizacyjna	Płynna, ad hoc, spontaniczna	Hierarchiczna, segmentowana	Ruch, platforma, koalicja, sieć	Podporządkowana rezultatom, adaptująca się do potrzeb, elastyczna
Styl zarządzania	Nieformalne, duchowy, charyzmatyczny	Biurokratyczny, formalny, proceduralny	Konsensualny, uzgodnieniowy, partycypacyjny	Zdyscyplinowany,, responsywny, „organięty”.”sprężysty”.
Zasoby	Wolontaryzm, Indywidualna filantropia	Środki publiczne (granty i kontrakty), częściowe opłaty,	Filantropia, (granty, i wpłaty) Wolontaryzm, środki publiczne (granty)	Dochód ze sprzedaży, środki inwestorów , pożyczki, vouchery

Na podstawie: Lester Salomon „Resilient sector”

Istotne zmiany w modelu rządzenia

- Hierarchie -> Rynki i->Sieci
- Vote – Voice
- Przymus -> Perswazja
- Obywatele jako problem i jako rozwiązanie

Możliwe scenariusze / teorie / trajektorie zmiany

Chwiejna równowaga / tektoniczne ruchy	Zmiana następuje wtedy, kiedy zostaną naruszone zostają warunki równowagi – zmiana ma charakter skokowy
Teoria koalicyjna	Zmiana następuje na skutek konsekwentnych zgodnych do kierunku działań koalicji i instytucji
„Okno możliwości”	Pojawienie się odpowiedniej propozycji, w fazie w której pojawia się „okno” możliwości.
Mąż opatrnościowy	Przekonanie ważnego sojusznika w środowisku decydentów
Teoria konkurencyjnych elit	Zmiana następuje poprzez bezpośrednią pracę i przekonanie formacji aktualnie sprawującej władzę.
Zmiana oddolna – działania kolektywne na poziomie „grass roots”	Oddolna zmiana powiązana głównie z zachowaniami i relacjami tych, których dane kwestia dotyczy.

Ewolucja systemów komunikacji

- Indywidualne starania osób i organizacji
- Ciała doradcze (kooptacja?)
- Struktury – dialogu
- Ad hoc kracja (struktury płynne)

WIADOMOŚCI | 12 stycznia 2016 r.

Metody konsultacji publicznych – ekspertyza opublikowana przez KPRM

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów opublikowała na swojej stronie internetowej ekspertyzę pn. „Metody możliwe do stosowania w ramach pogłębionych konsultacji publicznych”. Publikacja zawiera opis kilkunastu metod prowadzenia konsultacji oraz odpowiedzi mówiące o tym, jakie uwarunkowania mogą wpływać na dobór i ewentualne łączenie metod.

[Czytaj dalej](#)

WIADOMOŚCI | 5 stycznia 2016 r.

Wysłuchanie publiczne w sprawie tzw. „ustawy o sześciolatkach” – 9 stycznia w Warszawie

Zapraszamy do udziału w obywatelskim wysłuchaniu publicznym w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, czyli tzw. „ustawy o sześciolatkach”, które odbędzie się na Uniwersytecie Warszawskim w budynku Auditorium Maximum 9 stycznia br. w godz. 10.00-16.00. **Zgłoszenia przyjmowane są do 7 stycznia do końca dnia.**

[Czytaj dalej](#)

NA SKRÓTY

Przeglądaj procesy, dowiedz się, jakie są standardy działania i skontaktuj z osobami, które zajmują się tym mechanizmem. [Dowiedz się więcej.](#)

Projekt systemowy, którego celem jest wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych w procesach konsultacji polityk publicznych na szczeblu lokalnym i centralnym. [Dowiedz się więcej.](#)

Forum Praktyków Partycypacji to wydarzenie o interaktywnej formule.

www.partycypacjaobywatelska.pl:

-aktualności

-opisy przykładów procesów partycypacyjnych

-opisy technik partycypacyjnych

-baza praktyków partycypacji

-materiały z seminariów dot. partycypacji

-biblioteka

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

**METODY MOŻLIWE DO
STOSOWANIA W RAMACH
POGŁĘBIONYCH KONSULTACJI
PUBLICZNYCH**

grudzień 2015

www.efs.kprm.gov.pl

1. Konsultacje pisemne z wykorzystaniem platform internetowych (m.in. www.konsultacje.gov.pl)
2. Konsultacje pisemne wykorzystujące pocztę elektroniczną i tradycyjną oraz kwestionariusze on-line
3. Otwarte spotkania konsultacyjne
4. Spotkania otwarte dla uczestników konsultacji pisemnych
5. Wysłuchanie publiczne
6. Spotkania grup roboczych
3. Sąd obywatelski
4. Panel deliberacyjny
5. Komórki planujące
6. 21st Century Town Meeting
7. Panel obywatelski
8. Indywidualny wywiad pogłębiony
9. Zogniskowany wywiad grupowy
10. Reprezentatywne badania ankietowe i kwestionariuszowe (sondażowe)
11. Stała konferencja

1. Warsztaty przyszłościowe
2. Sondaż deliberacyjny™

Co dalej?

- Nowe otwarcie?
- Program dialogu Min Zdrowia
- Dyskusja o reformie służba zdrowia